

Guerra a Europa: atrapats pel gas, el petroli i l'urani!

written by Santiago Vilanova | 13 de març de 2022

Hi ha una famosa sentència de Vladimir Lenin que no es va fer realitat després de la revolució bolxevic: "Els capitalistes ens vendran la corda amb la qual els penjarem". Sense les inversions de corporacions com Occidental Petroleum, presidida pel magnat Armand Hammer; sense la importació de blat de moro nord-americà; sense els projectes i assessoraments dels arquitectes i enginyers de l'Escola de Chicago i del suport financer dels clans Rockefeller i Rothschild no s'hagués pogut construir el model productiu i energètic del nou estat i, probablement, Lenin no hagués conservat el poder.

Cent anys després qui sí que està a punt de fer realitat aquella frase lapipària és Vladímir Putin mitjançant els efectes energètics col·laterals i calculats de la guerra que ha iniciat contra Ucraïna.

La nostra addicció a les energies fòssils, a més de contribuir a l'escalfament global del planeta, ha permès al dictador rus fer xantatge a la UE i alhora llançar un míssil a la línia de flotació de Pacte Verd i del full de ruta de la transició energètica.

La brutalitat de les imatges que ens serveixen les televisions i la crisi humanitària que ha generat aquesta devastació en el cor d'Europa no ens ha de fer oblidar la inacció temerària amb la qual han actuat els nostres governants fins a fer-nos dependents del gas, del petroli i de l'urani rus.

Rússia disposa del 6,4% de les reserves mundials de petroli i del 17,3% de les de gas natural. És el tercer productor d'or negre del planeta i el primer exportador de gas. Subministra el 46% del gas, més del 23% del petroli i prop del 60% de carbó importats per la UE. Si la guerra provoca la suspensió

d'aquests lliuraments es pot generar un terratrèmol social i polític i un endarreriment de la transició energètica en més d'una dècada.

Putin ha iniciat el conflicte en un moment estratègic. Els mercats del petroli i del gas estan en tensió per l'impacte de les noves inversions que comporten les energies renovables. Una prospecció de futur ens explicaria la reacció dels lobbies energètics que es beneficiaran d'aquesta guerra junt amb les indústries d'armament. Segons l'Agència Internacional de l'Energia (AIE) la transició energètica comportaria el 2050 passar dels actuals 100 milions de barrils diaris de petroli a 24 milions i dels 4.000 milions de BTU (British Thermal Unit) de gas a 2.000 milions. I a nivell de costos passar dels 100 dòlars el barril de Brent als 35 dòlars el 2030 i als 24 dòlars el 2050. No volen perdre aquest oceà de petroli i gas. Era de preveure, doncs, un pacte (secret?) de Rússia i dels països de l'OPEP, amb la complicitat de la Xina que ja s'ha avançat a controlar el mercat dels nous recursos (liti, coure, terres rares, cobalt, níquel...), per utilitzar la guerra amb l'objectiu geopolític de frenar les aspiracions dels estats reconvertits a "l'economia verda".

El jerarca del Kremlin ha donat ordres a les seves grans corporacions energètiques Rosneft, Gazprom, Lukoil i Novatek, de no aturar les noves prospeccions i augmentar la producció. El complex petroler de Vostok de Rosneft, per exemple, a Sibèria Oriental, comportarà la construcció de quinze noves ciutats assentades en la tundra àrtica per als 400.000 treballadors que s'hi esperen.

Putin declarant la guerra en els mateixos dies que el Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC) fa pública el segon lliurament del seu sisè informe que reclama reduccions ràpides i profundes en les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Entre 3.300 i 3.600 milions de persones d'arreu del món en resultaran afectades. Però sobre les amenaces bèl·lica i climàtica planeja l'objectiu d'incentivar

el consum de gas, petroli i urani en els mateixos estats que han signat els acords de la darrera conferència de Glasgow.

Paradoxes energètiques

La guerra provocarà un increment dels preus de l'electricitat, del gas i dels combustibles que pot acabar generant una reacció dels consumidors europeus contra els seus propis governs (deu dies després de l'inici del conflicte el preu de l'electricitat a Catalunya superava els 500 euros/megawatt hora). Una estratègia més per provocar la inestabilitat social amb la qual també pensa Moscou. Ho ha declarat Dmitri Medvédev, expresident de Rússia: "Benvinguts a un nou món només per a valents on els europeus aviat pagaran 2.000 euros per 1.000 metres cúbics de gas".

La paradoxa més greu i absurda d'aquesta conflagració, però, és el fet que l'estiguem literalment finançant els consumidors europeus. Una dada significativa: en el 2020 les despeses militars del Kremlin van ser de 56 mil milions d'euros que corresponen al valor de les exportacions de gas i petroli (sense sumar-hi l'urani) que va importar la UE (59 mil milions d'euros), segons el prestigiós setmanari *Politico* de Washington.

Més paranys: Els governs europeus, especialment el de Pedro Sánchez, proposen incrementar les plantes de regasificació de gas natural líquid (GNL) per abastir el 40% del consum de la UE i d'aquesta manera sortir de la dependència russa. El port de Barcelona es convertiria en un perill ambiental de gran magnitud degut al tràfic de metaners i l'augment de la capacitat d'emmagatzematge de la terminal que va impulsar Pere Duran Farell, que fou president de Catalana de Gas i Electricitat i Gas Natural. Un precedent tràgic: la fuga de quatre milions de metres cúbics de gas al port de Cleveland (Ohio) va provocar una catàstrofe amb 128 morts, 200 ferits i 1.500 famílies sense llar.

Aquesta alternativa comportaria pel que fa a tot el cicle del gas (responsable del 25% de les emissions d'efecte hivernacle) l'increment de les fuites de metà que ja són el 70% més elevades que les que declaren les empreses, segons un informe recent de la Global Methane Tracker 2022.

I sobre el risc nuclear? El 36,4% de l'urani enriquit utilitzat com a combustible a les centrals nuclears espanyoles, inclosos els reactors d'Ascó i Vandellòs, és importat de Rússia. Una nova dependència afegida.

Darrere el control militar de la central de Txernòbil i l'atac a les instal·lacions properes a la central de Zaporíjia s'amaguen moviments tant tàctics com estratègics de Putin i del lobby nuclear que li ofereix suport. És com si el líder autocràtic ens xiuxiuegés: "Mireu com les centrals nuclears us fan vulnerables a la meua acció. No preferiu comprar-me gas?"

Que la Comissió Europea consideri l'energia nuclear i el gas com energies "verdes" i de "transició" ens allunya de la sobirania energètica i del desenvolupament de les renovables. Qui ens ha portat fins aquest atzucac són els nostres polítics i governants. Els seus projectes de transició energètica són tous, poc transversals, contradictoris i covards. El petroli, el gas i l'urani és la soga que els hi han venut fa anys les oligarquies energètiques del planeta, de la qual la russa és la més criminal.